

Posudek magisterské diplomové práce

Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta
Katedra anglistiky a amerikanistiky

Autor práce: Bc. Alexandra Zieglerová

Název práce: *Kritika českého překladu knihy Hour Game a návrh jej překladu do slovenčiny*

Vedoucí práce: Mgr. Josefína Zubáková, Ph.D.

Autor posudku: Mgr. Ondřej Molnár, Ph.D.

Hodnocení: A = 1, B = 1-, C = 2, D = 2-, E = 3, F = nedostatečně

Hodnocení

1. Přínos práce, aktuálnost a důležitost tématu.

Předložená práce Alexandry Zieglerové se zabývá kritikou českého překladu knihy Hour Game, jak je patrné již z názvu samotné práce. Diplomantka vychází z česko-slovenské překladatelské tradice, když se opírá o Levého, Popoviče, Mika či Ferencíka. Poznatky, které z těchto teoretických zdrojů popisuje v teoretické části, však jen velmi omezeně uplatňuje v části praktické, a proto přínos práce zůstává velmi omezený.

E

2. Kvalita přehledu poznatků o tématu. Použití odborné literatury a dalších zdrojů.

Diplomantka představuje nejvýznamnější představitele česko-slovenské překladatelské tradice a shrnuje jejich přínos pro translatologii jako obor, ale jen velmi omezeně aplikuje tyto znalosti v praktické části, která se týká kritiky překladu.

D

3. Formulace záměrů práce. Metody práce. Jejich popis a adekvátnost.

Záměr diplomové práce je stanoven v jejím úvodu na straně 7: „Cieľom tejto práce je teda navrhnuť rámec, na základe ktorého bude možné systematicky skritizovať český preklad a vytvoriť slovenskú verziu, ktorá sa nedostatkov prítomných v českom preklade vyvaruje.“ Metodologicky sa tato práce opírá o model Jána Ferencíka (1982), „ktorého analytická časť sa bude opierať o teoretické východiská predstavené v kapitole 1. Je dôležité poznamenať,

že sa tak nedeje z autorského rozmaru alebo pocitu nadradenosti nad staršími poznatkami. Práve naopak – Ferenčíkov model je tu použitý práve preto, že sám autor zdôrazňuje potrebu a vyzýva prispôbenie jeho modelu tak, aby vyhovovala kritikovým potrebám (1982, s. 41). Vďaka tomu sa z jeho modelu stal flexibilný nástroj, ktorý sa dokáže meniť spolu s prekladateľskou praxou, jazykom a vlastne i samotnou kritikou a ktorý je aktuálny aj viac než štyridsať rokov od jeho vzniku“ (str. 22).

Autorka však bližšie nespecifikuje, jak si tento model pro potřeby práce upravuje. V čem je Ferenčíkův model pro práci vhodnější než modely jiné?

Autorka ještě dodává: „V neposlednom rade chce táto práca poukázat tiež na to, že za výsledný preklad nemožno viniť prekladateľovu únavu či intelektuálne vyčerpanie, nakoľko analýza ukázala, že preklad je problematický prakticky od prvého slova“ (str. 22).

Lze vůbec kdy omlouvat nekvalitní překlad jakékoli literatury únavou překladatele či jeho/jejím intelektuálním vyčerpaním?

E

4. Teoretické aspekty (argumentace, coherence).

Vizte předešlé body.

D

5. Praktické aspekty (návaznost na teoretickou část, výběr textů, textových vzorků, příkladů, způsob analýzy).

Praktická část je založená na analýze díla. Jedná se sice o nejzajímavější část předložené diplomové práce, nelze však tvrdit, že by byla propojena s teoretickými východisky či nabízela systematickou kritiku analyzovaného díla. Na čtenáře tato část může působit jako spíše nahodilý než systematický výběr zajímavých jazykových aspektů, které vychází ze systémových rozdílů mezi angličtinou a češtinou/slovenštinou. Podkapitola Skladba věty (4.2.1) začíná následovně: „Medzi najčastejšie prehrešky tak patria aspekty, ktoré sú viac poplatné východiskovému jazyku než tomu cieľovému. V prípade angličtiny ide hlavne o nadužívanie osobných zámien, prechodníkov a otrocké kopírovanie slovosledu východiskového textu. Čitateľ je v takýchto prípadoch vystavený kalku, ktorý brzdi, prípadne úplne inhibuje prenos pôvodnej myšlienky“ (str. 42).

Kapitola Pragmatika a styl (4.3) je uvedená takto: „V analýze táto práca zlučuje pragmatické a stylistické aspekty, pretože oboje sa týkajú praktického použitia jazyka v rôznych situáciách. Táto časť sa zameriava predovšetkým na uzuálnosť výrazov či slovných spojení a na stylistickom aspekte určitých jazykových prvkov. Tie majú zásadný vplyv na to, či čitateľ bude vnímať text ako prirodzený a na jeho zážitok z diela“ (str. 50). Oceňuji snahu diplomantky jednotlivé příklady komentovat. Z těchto komentářů je však patrné, že je autorka práce zaměřením spíše filoložka než translatoložka.

E

6. Zpracování výsledků, praktický přínos práce.

V závěru diplomové práce její autorka konstatuje: „Táto práca mala za cieľ priniesť zjednotený rámec kritiky prekladu, na jeho základe zhodnotiť preklad knihy od Davida Baldacciho Hour Game (2004) a vytvoriť autorský preklad do slovenčiny, ktorý bude rešpektovať nároky kladené na umelecký preklad tak, ako sú predstavené v teoretickej časti v kapitole 1“ (str. 57). Nutno shrnúť, že sjednocený rámec kritiky prekladu táto práca bohužel nepřinesla. Překlad diplomantky do slovenštiny síce působí idiomatically a čtivě, ale vzhledem k tomu, že je ve slovenštině, nebudu jej hodnotit.

E

7. Formální zpracování. Jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava, dodržení publikační normy.

Práce je strukturovaná a působí přehledně. Je psána slovensky, její stylistická úroveň však místy kolísá. Grafická úprava je v pořádku. Rozsah práce je s ohledem na skutečnost, že se jedná o diplomovou práci, hraniční.

D

Další poznámky autora posudku:

Přes výše uvedené kritické poznámky předloženou práci doporučuji k obhajobě.

Doplňující otázky k obhajobě:

- 1. Mohla byste specifikovat, v čem se Vaše práce odlišuje od bakalářských prací, které se kritikou prekladu tohoto díla již zabývaly, tj. práce Kapcárové (2012) a Palčíkové (2018)?*
- 2. V metodologické části zmiňujete, že jste si Ferenčíkův model vybrala proto, že si jej kritik může upravit dle vlastních potřeb? Co tím myslíte a jak jste si jej upravila v kontextu této diplomové práce?*
- 3. Jakou roli hrála Mikova výrazová soustava při stylistické analýze díle?*

Závěrečné hodnocení:

Práci k obhajobě doporučuji ~~nedoporučuji~~

Celkové hodnocení práce – navrhovaný klasifikační stupeň

E

Datum: 22. 8. 2023

Podpis: Ondřej Molnár

Na základě kontroly vysokoškolských kvalifikačních prací systémem Theses.cz ani jiným způsobem nebyla u výše uvedené práce zjištěna taková shoda s jinými pracemi, dokumenty nebo texty, která by zakládala odůvodněné podezření z porušování autorských práv.